Patogenix: STEC-osion käyttöohje

Tausta

Maa- ja metsätalousministeriön asetus zoonooseista (316/2021, zoonoosiasetus) astui voimaan 21.4.2021. Uuden zoonoosiasetuksen myötä teurastamoiden EHEC-ulostenäytteenotto loppui ja nautateurastamoissa siirrytään naudan ruhojen pintasivelynäytteenottoon. Pintasivelynäytteistä tutkitaan STEC-bakteeri. Teurastamon on sisällytettävä näytteenotto STEC-bakteerin varalta omavalvontaansa. STECpintasivelynäytteitä tutkivalla laboratoriolla on velvollisuus toimittaa STEC-tutkimustietoja Ruokavirastoon.

Laboratorion velvollisuus toimittaa STEC-tutkimustietoja

Laboratorion on toimitettava Ruokavirastoon vähintään kuukausittain teurastamokohtainen yhteenveto, joka sisältää tiedot STEC:n varalta tutkittujen näytteiden kokonaislukumäärästä, käytetystä tutkimusmenetelmästä sekä alustavasti positiivisten näytteiden ja varmistettujen positiivisten näytteiden lukumääristä.

Tämä tieto kerätään Patogenix-järjestelmän kautta. Patogenixiin julkaistaan uusi STEC-osio, jonka kautta näytteet tutkinut laboratorio voi ilmoittaa vaaditut tiedot. Alla on ohjeistettu tarkemmin STEC-osion käyttöä. Tekstissä olevat numeroinnit viittaavat kuvakaappausten punaisiin numeroihin.

Miten STEC-osioon pääsee

Sisäänkirjautuminen Patogenixiin tapahtuu osoitteesta: https://palvelut2.evira.fi/patogenix/login.php

Sisäänkirjautumisen jälkeen avautuu päänäkymä, josta valitaan ylävalikosta STEC-osio (1).

Miten ilmoitus lähetetään

Ilmoitus lähetetään Ilmoituslomake-välilehdeltä (2). Ilmoituslomakevälilehti avautuu automaattisesti valittaessa STEC-osio. Välilehdellä näkyy aika- ja teurastamokohdat (3 ja 4). Aika-kohdassa näkyy automaattisesti kuluva vuosi ja kuukausi. Ilmoitukselle valitaan haluttu vuosi ja kuukausi sekä alasvetovalikosta se teurastamo, jonka näytteitä ilmoitetaan. Tämän jälkeen painetaan Hae-nappia (5). Haun jälkeen avautuu täytettäväksi kohdat Analyysimenetelmä (6), Tutkittujen lukumäärä (7), Alustavien positiivisten lukumäärä (8) ja Varmistettujen positiivisten lukumäärä (9). Jos kyseiselle vuodelle, kuukaudelle ja teurastamolle on aiemmin syötettyjä tuloksia, näkyvät ne Tulokset-kohdassa (10).

Näytä lisätyt Patogenix-tutkimuk	set Lisää Patogenix-tutkimu	s Raakamaito	Salmonella	STEC Laborato	rion tiedot Ki	irjaudu ulos		
Ilmoituslomake Raportti	Yhteenveto			1				
Nautateurastamoiden pinta	sivelynäytetutkimusten il	moituslomake						
Aika 3 Teurastamo	kuu 🗸							
HAE 5 6								
Analyysimenetelmä ISO/TS Tutkittujen Ikm *7	13136 ✔ Alustavien positiivis	ten Ikm	Varmistutet	tujen positiivisten	lkm			
LISÃĂ 1 1 8 9								
Tulokset: 10								
Teurastamo	Kuukausi	Menetelmä	Tutkittujen Ikm	Alustavien positiivisten Ikm	Varmistettujen positiivisten Ik	ı Lisätty km	Toiminnot	
0 evira	2021 Huhtikuu	labran oma menetelmä	5	2	1	15.04.2021 18:17	Muokkaa Poista	
0 evira	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136	4	3	3	15.04.2021 12:25	Muokkaa Poista	
Yhteensä:			9	5	4		12 13	

Analyysimenetelmä -kohdassa on valmiina tarjolla vertailumenetelmä. Jos näytteiden tutkimuksessa on käytetty muuta menetelmää kuin vertailumenetelmä, voidaan alasvetovalikosta valita muu menetelmä. Tällöin avautuu tekstikenttä, johon tulee kirjoittaa käytetty menetelmä (kuva alla).

Analyysimenetelmä Muu menetelmä 🗸

Ruokavirastolle voi ehdottaa menetelmiä lisättäväksi valmiiksi alasvetovalikkoon. Valikkoon lisättävät menetelmät ovat lisäyksen jälkeen kaikkien Patogenixia käyttävien laboratorioiden käytettävissä. Ehdotuksia lisättäviksi menetelmiksi voi lähettää osoitteeseen <u>zoonoosi.valvontaohjelmat@ruokavirasto.fi</u>.

Menetelmän jälkeen Tutkittujen lukumäärä, Alustavien positiivisten lukumäärä ja Varmistettujen positiivisten lukumäärä täytetään kenttiin. Tämän jälkeen painetaan Lisää-nappia (11), jolloin syötetyt tulokset siirtyvät alas Tulokset -kohtaan. Jos menetelmä kohtaan on valittu muu menetelmä mutta tekstiä ei ole syötetty, tai tutkitut kohta on tyhjä, järjestelmä antaa virheilmoituksen (kuva alla).

Analyysimenetelmä	Muu menetelmä 🗸
	Tämä kenttä ei voi olla tyhjä
Tutkittujen lkm *	Alustavien positiivisten Ikm Varmistutettujen positiivisten Ikm
	Tämä kenttä ei voi olla tyhjä
LISÄÄ	

Jos alustavien positiivisten tai varmistettujen positiivisten määrä ylittää edellisen kentän arvon, järjestelmä antaa virheilmoituksen (kuva alla).

Ilmoituslomake	Raportti	Yhteenveto					
Nautateurastamo	oiden pintas	ivelynäytetutki	imusten ilmoituslo	omake			
Aika 20 Teurastamo * ev)21 ∨ Huhtik ira	uu 🗸	•				
HAE							
Analyysimenetel	mä ISO/TS	13136 🗸					
Tutkittujen lkm *	5	Alustavier	n positiivisten Ikm	10 Positiivisia tulo	Varmistutettujen sia on liikaa	positiivisten Ikm	13 Vahvistettuja tuloksia on liikaa
LISÄÄ							

Kun täytetyt tiedot ovat siirtyneet Tulokset-kohtaan, voidaan tarvittaessa syöttää toinen setti tuloksia, esimerkiksi toisen teurastamon näytemäärät samalle kuukaudelle. Tulokset-kohdassa Yhteensä-rivillä näkyy valittujen tietojen yhteenlaskettu summa näytemääristä ja positiivisista. Jos valittuna olleelle kuukaudelle ja teurastamolle ei ole aiemmin syötettyjä tietoja, on Tulokset-kohta tyhjä.

Lisäyksen jälkeen Tulokset -kohdassa on lisätyn rivin jälkeen Muokkaa ja Poista -painikkeet (kuvan kohdat 12 ja 13). Painamalla muokkaa -nappia, voidaan vielä korjata syötettyjä kenttiä kyseisellä rivillä. Korjauksen jälkeen painetaan Tallenna-nappia (14).

Tulokset:

Teurastamo	Kuukausi	Menetelmä	Tutkittujen Ikm	Alustavien positiivisten Ikm	Varmistettujen positiivisten Ikm	Lisätty	Toiminnot
evira 🗸	2021 🗸 Huhtikuu 🖌	Muu menetelmä ✔ Iabran oma menete	5	2	1	15.04.2021 18:17	Tallenna

Syötetty rivi voidaan myös poistaa kokonaan Poista-painikkeesta. Tämän jälkeen järjestelmä kysyy vielä varmistuksen poistosta (kuva alla).

k	Viesti osoitteesta palvelut2.evira.fi			-
1	Haluatko varmasti poistaa tämän rivin? (Lisätty: 1	5.04.2021	18:17)	F
ł	_			+
n		ОК	Peruuta	

Raportti välilehti

Raportti-välilehdellä (15) päästään tarkastelemaan laboratorion syöttämiä tietoja koko vuoden tai tietyn kuukauden osalta. Raportti-välilehdelle aukeaa automaattisesti menossa olevan kuun syötetyt tiedot teurastamon nimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Aika ja teurastamo -kohdista (16 ja 17) voidaan valita haluttu tarkasteltava tieto (vuosi, kuukausi ja teurastamo). Vuosi, kuukausi ja teurastamo -kohdissa on valittavana myös vaihtoehto "kaikki" jolloin raportille haetaan kaikki syötetty tieto. Raporttiin voidaan valita esimerkiksi laboratorion syöttämät tiedot joko koko valitun vuoden ajalta kaikista teurastamoista tai valita yksittäisen kuukauden tai teurastamon näytemäärät. Raportin yhdelle riville summautuu tietylle teurastamolle yhden kuukauden ajalle syötetyt tulokset. Hae-nappia (18) painamalla Patogenix hakee halutut tiedot. Painamalla Tulokset-kohdan (19) otsikoita, voidaan tulokset järjestää sen otsikon mukaisesti. Esimerkiksi painamalla varmistettujen positiivisten lkm -kohtaa saadaan järjestettyä tulokset niin, että ne rivit, joilla on syötettynä varmistettuja positiivisia tuloksia tulevat päällimmäiseksi. Teurastamo-kohdassa

saadaan järjestettyä tulokset teurastamon mukaiseen järjestykseen, ja kuukausi kohdasta saadaan tulokset järjestettyä kuukausijärjestykseen. Painamalla Hae-nappia saadaan palautettua alkuperäinen järjestys.

Tulokset-kohdassa Yhteensä-rivillä näkyy valittujen tietojen yhteenlaskettu summa näytemääristä ja positiivisista. Tila-otsikon (20) alla näkyy ovatko kyseiset tiedot vielä muokattavissa (Avoin) vai Hyväksytty-tilassa, jolloin tietoja ei enää voi muokata. Toiminnot-otsikon (21) alta löytyy Tarkastele-linkki, joka vie kyseistä riviä koskevalle ilmoituslomakkeelle. Lisätty-otsikon (22) alta näkee rivin lisäyksen ajankohdan.

```
Aika 16 2021 V Kaikki V
Teurastamo Kaikki V
HAE 17
```

Tulokset: 19

Teurastamo	Kuukausi	Menetelmä	Tutkittujen Ikm	Alustavien positiivisten Ikm	Varmistettujen positiivisten Ikm	Tila <mark>20</mark>	Lisätty 22	21 Toiminnot
4660 Ab Tajma Oy	2021 Helmikuu	ISO/TS 13136	5	0	0	Hyväksytty	22.04.2021 10:45	Tarkastele
26 Atria Suomi Oy Jyväskylä	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136	15	0	0	Avoin	09.04.2021 14:20	Tarkastele
26 Atria Suomi Oy Jyväskylä	2021 Maaliskuu	ISO/TS 13136	18	4	2	Hyväksytty	09.04.2021 14:20	Tarkastele
26 Atria Suomi Oy Jyväskylä	2021 Tammikuu	joku menetelmä	14	5	1	Avoin	22.04.2021 10:43	Tarkastele
78 Atria Suomi Oy Kauhajoki	2021 Maaliskuu	ISO/TS 13136, muu	17	11	2	Hyväksytty	22.04.2021 14:50	Tarkastele
74 HKScan Finland Oy Outokumpu	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136, Muu menetelmä	10	1	1	Avoin	09.04.2021 14:24	<u>Tarkastele</u>
74 HKScan Finland Oy Outokumpu	2021 Tammikuu	ISO/TS 13136	17	2	0	Avoin	22.04.2021 10:43	<u>Tarkastele</u>
5 Liha R. Hietanen Oy	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136	7	1	1	Avoin	30.04.2021 09:37	Tarkastele
2236 Meatgard Ab	2021 Tammikuu	ISO/TS 13136	15	1	0	Avoin	12.04.2021 09:07	Tarkastele
6 Paimion Teurastamo Oy	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136	4	1	1	Avoin	30.04.2021 09:38	Tarkastele
213-1 Roinilan Lihatila Oy	2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136	3	1	0	Avoin	22.04.2021 15:06	Tarkastele
Yhteensä:			125	27	8			

Yhteenveto-välilehti

Yhteenveto-välilehdellä (23) päästään tarkastelemaan laboratorion syöttämiä tietoja koko vuoden osalta. Valittaessa Yhteenveto-välilehti, aukeaa automaattisesti menossa olevan vuoden kaikki laboratorion syöttämät näytteet kuukausikohtaisesti. Vuosi-kohdasta (24) voidaan valita tarkasteltavaksi haluttu vuosi. Hae-nappi (25) hakee halutun vuoden tiedot. Yhteenvedolle summautuu kyseessä olevan laboratorion valitun vuoden syötetyt tulokset kuukausikohtaisilla riveillä. Painamalla Tulokset-kohdan (26) otsikoita, voidaan tulokset järjestää sen otsikon mukaisesti kuten raportti-välilehdellä. Yhdelle riville lasketaan eri teurastamoiden näytteet yhteen. Toiminnot-otsikon alla oleva Tarkastele-linkki (27) vie kyseisen kuukauden tietoihin raportti-välilehdellä.

Ilmoituslomake Raportti Yhteenveto	Näytä lisätyt Patogenix-tutkimukset Lisää Patogenix-tutkimus		Raakamaito	Salmonella	STEC	Laboratorion tiedot	Kirjaudu ulos
	Ilmoituslomake Raportti	Yhteenveto					

Nautateurastamoiden pintasivelynäytetutkimusten yhteenveto

Vuosi 2021 - 24

HAE 25

Tulokset: 26

Kuukausi	Menetelmä	Tutkittujen Ikm	Alustavien positiivisten Ikm	Varmistettujen positiivisten Ikm	Tila 29	Toiminnot	
2021 Tammikuu	ISO/TS 13136, joku menetelmä	46	8	1	Avoin	Tarkastele	Hyväksy 28
2021 Helmikuu	ISO/TS 13136	5	0	0	Hyväksytty	Tarkastele	Avaa muokattavaksi
2021 Maaliskuu	ISO/TS 13136, muu	35	15	4	Hyväksytty	Tarkastele	Avaa muokattavaksi
2021 Huhtikuu	ISO/TS 13136, Muu menetelmä	39	4	3	Avoin	<u>Tarkastele</u>	Hyväksy
2021 Toukokuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	Hyväksy
2021 Kesäkuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Heinäkuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Elokuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Syyskuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Lokakuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Marraskuu		0	0	0	Avoin	Tarkastele	
2021 Joulukuu		0	0	0	Avoin	<u>Tarkastele</u>	
Yhteensä:		125	27	8			

Kuukausi-ilmoituksen hyväksyntä

Kuukausi-ilmoituksen hyväksyntä tehdään Yhteenveto-välilehdellä. Kun laboratorio on syöttänyt kyseessä olevan kuukauden kaikki tutkimukset ilmoituslomake-välilehdellä ja laboratorio on tarkistanut tiedot oikeiksi hyödyntämällä esim. raportti tai yhteenvetosivua, tulee laboratorion hyväksyä kyseisen kuukauden tiedot. Tämä tapahtuu painamalla hyväksyttävän kuukauden rivillä Toiminnot-otsikon alla olevaa Hyväksy-nappia (28). Tämän jälkeen Patogenix pyytää vielä vahvistamaan hyväksynnän painamalla OK (kuva alla).

Hyväksynnän jälkeen laboratorion kuukausi-ilmoitusvelvollisuus on täytetty. Kyseisen kuukauden rivillä Tila (29) vaihtuu hyväksynnän jälkeen Avoin-tilasta Hyväksytty-tilaan. Yhteenvetovälilehden avulla laboratorio voi seurata sitä, että kaikkien kuukausien tiedot on lähetetty (=hyväksytty). Tiedot tulee olla lähetettynä (hyväksyttynä) tutkimuskuukautta seuraavan kuun loppuun mennessä. Esimerkiksi kesäkuun näytteiden tiedot tulee olla hyväksyttynä heinäkuun loppuun mennessä. Hyväksynnän jälkeen kyseisen kuukauden tietoja ei enää voi muokata Ilmoituslomake-välilehdellä (kuva alla).

Ilmoituslomake	Raportti	Yhteenveto	
----------------	----------	------------	--

Nautateurastamoiden pintasivelynäytetutkimusten ilmoituslomake

Aika	2021 🗸 Helmikuu	~
Teurastamo *	0 evira	~

HAE

Tätä lomaketta ei voi muokata, koska se on hyväksytty.

Hyväksynnän peruutus

Jos laboratorio vielä myöhemmin havaitsee tiedoissa virheen, tai jostain muusta syystä tietoja halutaan hyväksynnän jälkeen muokata, on tämä mahdollista avaamalla ilmoituksen. Tämä tapahtuu painamalla halutun rivin kohdalta Avaa muokattavaksi-nappia (30) toiminnot-otsikon alta. Tämän jälkeen Patogenix haluaa vielä vahvistuksen avaamiselle erillisellä viestillä (kuva alla). Avaamisesta lähtee sähköposti tiedoksi Ruokavirastoon.

Viesti osoitteesta palvelut2.evira.fi			
Haluatko avata kuukauden '2021 Tammiku Kuukauden avaamisesta lähtee sähköposti	u' muokattavaks -ilmoitus ruokavi	i uudelleen? irastoon.	
	ОК	Peruuta	

Lisätietoja järjestelmän käytöstä, tieto virheistä tai korjattavista tiedoista sekä kehitysehdotuksia järjestelmään voi lähettää osoitteeseen: <u>zoonoosi.valvontaohjelmat@ruokavirasto.fi</u>.